

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MCdo/17/2011
Identifikačné číslo spisu:	2206206097
Dátum vydania rozhodnutia:	11.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2206206097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne M. C., bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. Petrom Kubikom, s.r.o. so sídlom v Dunajskej Strede, Poľná cesta č. 966/9, IČO: 36 869 295, proti žalovanému 1/ U. P., bývajúcemu naposledy v P., zastúpenému opatrovníkom Obcou Macov, Macov č. 42, IČO: 00 800 171, 2/ B. O., bývajúcej vo Q., zastúpenej JUDr. Alenou Chvojkovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 41, o zaplatenie 4 797,05 € s príslušenstvom a iné, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp.zn. 6 C 82/2006, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 26. augusta 2010 sp.zn. 6 Co 82/2006, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 26. augusta 2010 č.k. 6 C 82/2006-168 v časti, v ktorej súd uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni poplatok z omeškania vo výške 2,5 ‰ denne zo sumy 4 797,05 € od 31. marca 2005 až do zaplatenia a náhradu trov konania 1 423,01 €; vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 26. augusta 2010 č.k. 6 C 82/2006-168 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni: a/ 4 797,50 € spolu s poplatkom z omeškania vo výške 2,5 ‰ denne zo sumy 4 797,05 € od 31. marca 2005 až do zaplatenia, b/ 164,77 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % od 12. júna 2007 až do zaplatenia a b/ náhradu trov konania vo výške 1 423,01 €. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa so súhlasom prenajímateľa (Okresného stavebného bytového družstva T.) uzavrela 1. mája 2004 so žalovanými 1/ a 2/ zmluvu o podnájme, predmetom ktorej bol podnájom 4-izbového bytu, ktorý mala v nájme, a tiež zo zistenia, že žalovaní 1/ a 2/ jej neuhradili dojednanú úhradu za podnájom vo výške 4 797,05 €. O povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobkyni okrem tejto sumy tiež poplatok z omeškania rozhodol podľa § 697 Občianskeho zákonníka. Za dôvodnú považoval jej žalobu aj v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 164,77 € predstavujúcej náhradu jej spôsobenej škody. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Na podnet žalovanej 2/ podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bola žalovaným 1/ a 2/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni poplatok z omeškania vo výške 2,5 ‰ denne zo sumy 4 797,05 € za obdobie od 31. marca 2005 do zaplatenia. Generálny prokurátor namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na to, že žalobkyni (nájomníčke), bol voči žalovaným (podnájomníkom) priznaný nárok na poplatok z omeškania podľa § 697 Občianskeho zákonníka, i keď tento poplatok priznáva zákon iba prenájomateľovi voči nájomcovi v právnom vzťahu založenom zmluvou o nájme bytu (teda nie aj nájomcovi voči podnájomníkov v právnom vzťahu podnájmu bytu). Spochybňoval tiež nesprávnosť určenia momentu, kedy sa žalovaní 1/ a 2/ dostali do omeškania. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť Okresnému súdu Dunajská Streda na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení navrhla mimoriadne dovolanie zamietnuť. Uviedla, že zmluva o nájme bytu, aj zmluva o podnájme bytu sledujú rovnaký účel a sú si natoľko podobné, že pri absencii bližšej zákonnej úpravy zmluvy o podnájme je prípustné analogicky priznať žalobkyni aj poplatok z omeškania. K otázke momentu vzniku omeškania žalovaných s plnením ich peňažného dlhu uviedla, že žalovaná 2/ jej nároky v konaní uznala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu vyjadrenom v mimoriadnom dovolaní a dospel k záveru, že tento opravný prostriedok generálneho prokurátora je dôvodný.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Procesné vady konania uvedené v § 243f ods. 1 písm. a/ a b/ neboli v mimoriadnom dovolaní namietané a v konaní o mimoriadnom dovolaní ani nevyšli najavo.

Generálny prokurátor namietal, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora spočíva nesprávne právne posúdenie preskúmvanej veci v tom, že súd pri omeškaní žalovaných 1/ a 2/ s plnením úhrady za podnájom bytu nesprávne aplikoval § 697 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 697 Občianskeho zákonníka ak nájomca nezaplatí nájomné alebo úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu do piatich dní po jej splatnosti, je povinný zaplatiť prenájomateľovi poplatok z omeškania.

Ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje nároky veriteľa v prípade, ak sa dlžník omešká s plnením peňažného dlhu. V prvom rade priznáva veriteľovi právo požadovať úroky z omeškania a (iba) v osobitných prípadoch vyslovených zákonom mu priznáva možnosť požadovať poplatok z omeškania [napríklad prenájomateľovi pri omeškaní nájomcu s platením nájomného alebo

úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu (§ 697 Občianskeho zákonníka), prenajímateľovi pri omeškaní nájomcu s vrátením prenajatej hnuiteľnej veci alebo pri strate alebo zničení prenajatej hnuiteľnej veci, pokiaľ bolo platenie poplatku z omeškania dohodnuté (§ 723 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka)].

V preskúmvanej veci žalovaní 1/ a 2/ užívali predmetný byt na základe zmluvy o podnájme, ktorú uzavreli so žalobkyňou. Obsah ich právneho vzťahu, ktorý bol založený touto zmluvou (viď tiež § 719 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nie je totožný s obsahom právneho vzťahu prenajímateľa a nájomcu založeného zmluvou o nájme bytu. Ustanovenie § 697 Občianskeho zákonníka možno aplikovať iba na vzťah medzi prenajímateľom a nájomcom (povinnosť platiť poplatok z omeškania vzniká iba v prípade omeškania nájomcu), nie aj na vzťah medzi nájomcom a podnájomníkom (povinnosť platiť poplatok z omeškania nevzniká v prípade omeškania podnájomníka). K tomu treba dodať, že ak zákon stanovuje, že určitá výnimka z pravidla sa uplatní len v prípade v tomto zákone výslovne uvedenom, nemožno túto výnimku pripustiť na iné prípady než sú v zákone uvedené, a to ani za pomoci analógie (§ 853 Občianskeho zákonníka).

Na tomto základe dospel najvyšší súd k záveru, že v preskúmvanej veci žalobkyňa nebola voči žalovaným 1/ a 2/ oprávnená domáhať sa zaplatenia poplatku z omeškania. So zreteľom na to a tiež s prihliadnutím na predmet mimoriadneho dovolania nebolo potrebné zaoberať sa otázkou momentu, kedy sa žalovaní dostali do omeškania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok spočíva v časti ukladajúcej žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni poplatok z omeškania na nesprávnom právnom posúdení veci a že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne (§ 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Najvyšší súd vzhľadom na to zrušil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda v časti napadnutej mimoriadnym dovolaním (ako súvisiaci zrušil tiež výrok tohto rozsudku o trovách konania) a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 a 4 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (viď primerane § 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.